

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput VIII. Definitio & malitia luxuriæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

na providentiæ diffidit.

119 *Violentia* est quando res aliena per vim injustam usurpatur, ut cum pauperes à diviti- bus tyrannicè opprimuntur oneribus, rapinis, injuriis, verberibus, iniquis pecuniarum vel operum exactionibus. De ea ad septimum præceptum.

120 *Obduratio contra misericordiam* est peccatum, quo cor avari tam tenaciter affixum est rebus suis, ut miseris pauperum non emolliatur ad eorum inopiam sublevandam. De ea to. 2. ubi de eleemosyna. De furto, homicidio, simonia, usura, &c. eodem to. 2. ubi de præceptis Decalogi.

121 Solum hic aliquid adjicere lubet ad ea quæ num. 114. de prodicione dixi, quia alibi non recurret commodior de iis differendi locus. Observandum itaque lethalis prodicionis reatum incurrere i. imitatores perfidi Simonis, de quo 2. Machab. 3. qui utique absconditas proximi pecunias, vestes, supellectilem, chartas magni momenti, & similia manifesta faciunt latroni, ea direpturo, sicut Simon Apollonio Duci manifestos fecit thesauros templi Hierosolymitani. Qua in re non solum proditor, sed & sacrilegus fuit.

122 *2.º* eos qui alterius arcanum suæ fidei commissum in ejus detrimentum evulgant. Hoc enim fidei & justitiæ, adeoque legi naturæ repugnat. Proditores proinde sunt Ministri Principum, arcana ipsorum revelantes. Sicut & Advocati & Procuratores adversa parti clientum secreta manifestantes. Et Medici, Chirurghi, &c. pudendos, sed occultos aliquorum morbos, qui se fidei & curæ ipsorum crediderunt, cum ipsorum infamia divulgantes. Et quicumque arcanum momentosum, ipsis ab amico creditum, alteri præter ipsius voluntatem notum faciunt, dum probabiliter metuere debebant ne inde malum ipsi accideret. Nam, ut dicitur Prov. 27. *qui denudat arcana amici, fidem perdit. Et infra: Denudare amici mysteria, desperatio est anima infelicitis.*

123 Excipe, nisi secretum amici vergat in grave damnum tertii, maximè Praelati, Principis, Ecclesiæ, Communitatis, &c. Tunc enim obligatio est revelandi iis quorum interest, v. g. eos qui hæreses, vel prava dogmata occultè disseminant; vel aliquid moluntur contra patriam; vel vitæ, famæ, bonis alicujus privati insidiantur, modò id extra confessionem sacramentalem sciatur. Quia, ut S. Thomas ait 2. 2. q. 70. a. 1. ad 2. *de illis qua homini sunt commissa in secreto per confessionem, nullo modo debet testimonium ferre: quia hujusmodi non scit ut homo, sed tamquam Dei Minister; & majus est vinculum Sacramenti quolibet hominis præcepto. Circa verò ea qua aliter homini sub secreto committuntur, distinguendum est. Quandoque enim sunt talia, qua statim cum ad notitiam hominis venerint, homo ea manifestare tenetur, puta, si pertinent ad corruptionem multitudinis, spiritualem, vel corporalem, vel in*
Tom. I.

grave damnum alicujus persona, vel si quid aliud est hujusmodi, quod aliquis propalare tenetur, vel testificando, vel denunciando. Et contra hoc debitum obligari non potest per secreta commissum, quia in hoc frangeret fidem, vel charitatem, quam alteri debet. Quandoque verò sunt talia, qua quis prodere non tenetur. Unde potest obligari ex hoc quòd sibi sub secreto committuntur. Et tunc nullo modo tenetur ea prodere, etiam ex præcepto Superioris: quia servare fidem est de jure naturali. Nihil autem potest præcipi homini contra id quod est de jure naturali.

Nec contrarius est S. Bonaventura in 4. dist. 124 21. a. 2. q. 3. ubi ad quæstionem, utrum recipiens aliquid sub secreto, teneatur revelare Superiori præcipienti? respondet teneri, etiam si præstitisset juramentum de non revelando. Quia juramentum est nullum, & in præjudicium veritatis & obedientiæ. Quia Angelus verbo *festis* n. 33. intelligit hoc procedere, quando Superior hoc præcipit, ad avertendum grave malum tertii, vel Communitatis; atque ita concordat S. Bonaventura cum S. Thoma. Concordat etiam Alexander de Ales in 4. dist. 19. a. 2. versu *ad illud quod objicitur per simile*, dicens, quòd si quis promiserit alicui, quòd teneret aliquod factum secretum, & postea, nisi velit illud testificari, damnabitur aliquis innocens, vel necesse erit ipsum mentiri, vel esse inobedientem Superiori (legitimè præcipienti) vel aliquod grave scandalum orietur; in tali casu non debet factum illud celare.

Idque procedit, secundum Doctores, etiam si secretum sit tibi commissum sub sigillo confessionis, sine confessione tamen sacramentali, ut si quis ut consilium vel auxilium temporale ab aliquo recipiat, ipsi dicat peccatum suum, addendo, hoc tibi dico in confessione, vel sub sigillo confessionis. Sunt enim (ait Dominicus Sotus de reg. secret. q. 7. membro 2. conclus. 4.) qui ut arctius obligent ad secretum, signant se signo crucis, & flectentes genua, dicunt se committere secretum in confessione; qui tamen reverà sacramentaliter non consententur omnia peccata sua, cum intentione accusandi se in ordine ad absolutionem. Tunc enim secretum non committunt in confessione sacramentali, nec Sacerdoti ut Christi Ministro, sed ut homini, in ordine ad effectum aliquem temporalem. Tunc proinde non intervenit sigillum confessionis sacramentalis, uti etiam tradit Cajetanus ad citatum locum S. Thomæ versu *in responsione ad tertium*. Estque sententia communis, teste Navarro in Manuali c. 18. n. 55.

CAPUT VIII.

Definitio & malitia luxuria.

Luxuria est inordinatus appetitus venereæ voluptatis. Malitiam ipsius ex genere suo mortalem esse, nullus est qui dubitet. Inter
Ffff

peccata intemperantia (ait S. Thomas 2. 2. q. 151. a. 4. ad 3.) peccatum luxuria precipue est exprobrabile. Tum propter inobedientiam generatim. Tum etiam propter hoc quod ratio ab huiusmodi maxime absorbetur, & homo per luxuriam degenerat in belluam, sive in brutum animal, ut loquitur Hieronymus in cap. 4. Osee. Imò degenerat in dæmonem. Dicit enim Ambrosius l. 1. de virginit. Qui castitatem servavit, Angelus est; qui eam perdidit, diabolus.

127 Iudice Augustino l. 1. Soliloq. c. 10. nihil est quod magis ex arce deficiat animum virilem, quàm infame peccatum istud. Nihil per quod homo magis à Deo discedit: quia (ut S. Thomas lect. 1. in cap. 31. Job.) per peccatum luxurie homo videtur maxime à Deo discedere. Accedit enim homo ad Deum per spirituales actus; qui maxime impediuntur per delectationem veneream. Nihil denique est, quod magis deviare facit ab ultimo fine. Id enim quod maxime trahit ad sensibile, maxime abducit ab intelligibili, & præsertim à primo summoque intelligibili, quod est Deus. Atqui luxuria maxime trahit ad sensibile, dum trahit ad delectationem sensibilibus omnium vehementissimam. Et idèd luxuria dediti maxime obscuratum habent intellectum, juxta illud Ephes. 4. tenebris obscuratum habentes intellectum, alienati a vita Dei... qui desperantes semetipsos tradiderunt impudicitia.

128 Per consequens luxuria atrocem injuriam committit in Deum, in Spiritum sanctum, in Christum. In Deum, Dei imaginem corrumpendo. In Spiritum sanctum, templum ipsius violando, secundum illud 1. Cor. 6. An nescitis quia corpora vestra templum sunt Spiritus sancti? At verò si quis violaverit templum Dei, disperdet illum Deus, 1. Cor. 3. Et quia corpora nostra membra sunt Christi, 1. Cor. 6. atrocem injuriam Christo facit, qui membra Christi facit membra meretricis. Hoc est enim horrendum sacrilegium, ait S. Thomas in eum Apostoli locum. Quia est maxime dehonore Christum in membris suis, in quibus ex pacto baptismali Christianus quisque Deum & Christum tenetur glorificare: Non enim estis vestri. Empti enim estis pretio magno. Glorificate Deum in corpore vestro. Apostolus ibidem.

129 Errant igitur, & vehementer errant, qui peccatum istud esse putant peccatum fragilitatis, facile per Dei misericordiam condonabile. Imò in luxuriosis partem non habet Deus desuper, & hereditatem Omnipotens de excelsis. Job. 6. Enimverò peccatum istud tantò magis iram Dei provocat, quantò majorem Deo injuriam irrogat. Tantò majorem verò Deo injuriam irrogat, quantò vilius quidpiam ipsi præponit, vilissimam utique fordidissimamque voluptatem.

130 Denique ingentem luxuriæ malitiam ingentia produunt mala quæ ipsam consequuntur. De ea namque innumera alia pullulant

vitia, & ipsa est ignis omnia eradicans generamina. Job. 31.

CAPUT IX.

Octo filie luxuria.

Filie luxuriæ (ait post D. Gregorium S. Thomas q. 153. a. 5.) sunt cæcitas mentis, inconsideratio, precipitatio, inconstantia, amor sui, odium Dei, affectus presentis sæculi, horror vel desperatio futuri. Rationem dat: Nam quando inferiores potentia vehementer afficiuntur ad sua objecta, consequens est quod superiores vires impediuntur, & deordinantur in suis actibus. Per vitium autem luxuria maxime appetitus inferior, scilicet concupiscibilis, vehementer intendit objecto suo, scilicet delectabili, propter vehementiam passionis, & delectationis. Et idèd consequens est, quod per luxuriam maxime superiores vires deordinantur, scilicet ratio, sive intellectus, & voluntas. Luxuria itaque intellectum & voluntatem pervertit, præcipuas utriusque operationes impediendo, & deordinando. Et per quatuor quidem priores filias ipsius deordinatur intellectus; voluntas per quatuor posteriores.

Per luxuriam ergo intellectus deordinatur, quatenus per eam impediuntur quatuor præcipui actus rationis, scilicet 1. consideratio debiti finis, quem quisque sibi in agendo præfigere debet. 2. consilium de mediis ad finem illum consequendum eligendis. 3. iudicium de agendis. 4. imperium de executione agendorum.

Jam verò impedita per luxuriam debiti finis consideratione (ob vehementiam passionis & delectationis) subintrat cæcitas mentis. Impedito consilio, inducitur precipitatio. Impedito agendorum iudicio, oritur inconsideratio. Impedito imperio rationis præcipientis executionem, subintrat inconstantia.

Similiter per luxuriam deordinantur quatuor præcipui actus voluntatis, qui sunt 1. appetitus debiti finis. 2. electio mediiorum idoneorum ad illum consequendum. 3. amor Dei. 4. amor futuri sæculi. Impeditis namque per luxuriam quatuor istis actibus, subintrant amor sui, odium Dei, affectus presentis sæculi, horror vel desperatio futuri.

De cæcitate mentis ex luxuria pullulante testis est (præter experientiam) divina Scriptura Danielis 13. ubi de senibus luxuriosis dicitur: Exarserunt in concupiscentiam ejus (Susannæ) & everterunt sensum suum, & declinaverunt oculos suos, ut non viderent celum, neque recordarentur iudiciorum iustorum. Et Prov. 7. de juvene meretricis sermonibus irretito: Statim eam sequitur, quasi bos ductus ad vicillimam, & quasi agnus lascivians, & ignorans quod ad vincula stultus trahatur, donec transigat sagitta jectur ejus, velut si avis festinet ad laqueum, & nescit quod de periculo anima illius agitur.